

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 9ΗΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1988

ΠΡΟΕΔΡΙΑ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΕΡΙΚΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΒΡΕΤΤΑΚΟΥ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΕΡΙΚΑ

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν δέχεται στοὺς κόλπους της σήμερα, ὡς τακτικό της μέλος, τὸν κορυφαῖο νεοέλληνα ποιητὴ Νικηφόρο Βρεττάκο μὲ μεγάλη εὐφροσύνη. Γιατὶ στὸ πρόσωπό του βραβεύεται ἓνας πνευματικὸς ἄνθρωπος καταξιωμένος στὴ συνειδηση ὅλης τῆς ἐλληνικῆς κοινωνίας. Ἕνας ἄξιος διάδοχος τῶν μεγάλων ἐθνικῶν μας ποιητῶν, ποὺ μὲ τὴν ξέχωρα διακριμένη παρουσία τους πρόβαλαν τὴ χώρα μας στὸ διεθνὴ χωρὸ τῶν μουσῶν.

Ὁ Νικηφόρος Βρεττάκος, γέννημα μίας ἐλληνικῆς ἐπαρχίας, ξακουστῆς γιὰ τὸ ἀδούλωτο ἐθνικὸ της φρόνημα, βιοπάλαισε σκληρὰ στὰ νεανικά του χρόνια. Ἐνίωσε βαθιὰ τὸν παλμὸ τοῦ λαοῦ μας. Καὶ τὸν μετουσίωσε σὲ ποίηση, βηματοδοτούμενος ἀπὸ ἐκλεκτὸ φιλοσοφικὸ καὶ καλλιτεχνικὸ υπόστρωμα.

Στὶς πλούσιες ποιητικὲς συλλογές του καὶ στὰ θελκτικὰ πεζογραφήματά του στοχάσθηκε μὲ ἐλεύθερο, ἀδέσμευτο πνεῦμα. Μὲ ἔντονη φιλοκοινωνικότητα, χωρὶς δογματισμούς. Μὲ ἀγάπη καὶ ὑψηλὴ θρησκευτικότητα. Καὶ ἔγινε ἓνας ἀσύγκριτος, ἰδανικὸς, κοινωνικὸς μας ταγός. Λίγοι, πολὺ λίγοι λογοτέχνες ἢ ποιητὲς ἀγαπήθηκαν ὅσο αὐτὸς ἀπὸ τὸ λαὸ μας. Ὑπάρχει μεγαλύτερος τίτλος;

Γιὰ τὸ ἔργο τοῦ νέου συναδέλφου θὰ ὑπάρξει μετ' ὀλίγον λόγος κατ' ἐντολήν της Συγκλήτου ἀπὸ τὸν ἀκαδημαϊκὸ κ. Ἀγγελὸ Βλάχο.

Κύριε Βρεττάκο, σᾶς καλωσορίζω ἐκ μέρους ὅλων τῶν συναδέλφων καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ προσέλεθετε γιὰ νὰ σᾶς περιβάλω μὲ τὸ μεγάλο διάσημο τοῦ τακτικοῦ μέλους τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ Κ. ΑΓΓΕΛΟΥ ΒΛΑΧΟΥ

Κύριε Συνάδελφε,

Πρῶτ' ἀπ' ὅλα ἐπιθυμῶ νὰ εὐχαριστήσω τὴν Σύγκλητο ἐπειδὴ δέχθηκε νὰ σᾶς προσφωνήσω ἐγὼ κατὰ τὴν ἐπίσημη αὐτὴ τελετὴ πὺν εἶναι, ἀσφαλῶς, σημαντικὴ γιὰ τὴν ζωὴ σας στιγμὴ.

Πιστέψτε ὅτι τὰ αἰσθήματα χαρᾶς πὺν μὲ κατέχουν εἶναι εἰλικρινή, διότι σεῖς, ἐξαίρετος καὶ ἀκάματος τεχνίτης τοῦ Λόγου, ἔρχεσθε νὰ πλουτίσετε τὶς τάξεις τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν ὄχι μόνον, βέβαια, μὲ τὴν παρουσία σας ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν προσδοκωμένη συμβολὴ στὸ ἔργο της, συμβολὴ τὴν ὁποία δὲν διστάζει κανεὶς νὰ προεξοφλήσει ὅτι θὰ προσφέρετε ἀφοῦ, ἀπὸ τὰ παιδικὰ σας χρόνια, σᾶς κατέχει τὸ πάθος τῆς δημιουργίας.

Τοὺς πρώτους σας στίχους, τοὺς γράφατε σὲ ἡλικία 9 ἐτῶν μ' ἓνα κομμάτι κάρβουνο ἐπάνω σ' ἓνα ξύλινο παραθυρόφυλλο:

Ἀὐτὰ ἐγὼ τὰ ἔγραφα τὴν ἔκτη Ἰουλίου
τὴν ὥρα πὺν ἐρχότανε ἡ δύση τοῦ ἡλίου.

«Μπαμπά!» φώναξε ἡ ἀδελφὴ σας... «ὁ Νικηφόρος μουντζουρώνει τὰ παντζούρια!» Καὶ ὁ καλὸς πατέρας σᾶς πλησίασε, διάβασε, χἀῖδεψε τὸ παιδικὸ σας κεφάλι κι' ἀποκρίθηκε στὴν ἀδελφὴ σας «Ἄφισέ τον νὰ μουντζουρώνει...».

Τὸ πατρικὸ αὐτὸ χἀδι μοῦ φαίνεται σὰν εὐλογία πὺν σᾶς παρακολούθησε σὲ ὅλη τὴν δύσκολη ζωὴ σας, ἀφοῦ ὅλη σας τὴν ζωὴ μουντζουρώνατε, κατὰ τὴν πατρικὴ ἐπιταγή.

Τὴν πρώτη αὐτὴν σταλαγματιὰ τὴν πλουτίσατε μὲ συνειδητὴ βραδύτητα, ὅπως ἀρμόζει στοὺς πραγματικοὺς πνευματικοὺς ἐργάτες, τὴν μετατρέψατε σὲ μικρὴ κρήνη πὺν ἔγινε ρυάκι καὶ μεταβλήθηκε σὲ ποταμὸ πλούσιο, πότε ἤρεμο καὶ ὑποταγμένο, πότε ταραγμένο ἀπὸ δίνες ὀδυνηρές, ἀλλὰ πάντα μὲ εὐγενικὲς ἀνταύγειες, χωρὶς καμιά στιγμὴ νὰ θολώνουν τὰ νερά του πὺν ἔχουν τὴν μαγικὴ ιδιότητα νὰ καθρεφτίζουν χρώματα κι' ἀποχρώσεις, πότε ζωηρὲς καὶ ἐπίγειες, πότε αἰθέριες καὶ οὐράνιες, πὺν προκαλοῦν ψυχικὴ ἀνάταση ἢ γαλήνη καὶ ἡρεμία σὲ ὅποιον θεᾶται τὴν ροὴ του. Τὸ ποιητικὸ σας ἔργο καθὼς καὶ τὰ ὥραῖα, πικρὰ καὶ ἀπλὰ ἀλλὰ συγκλονιστικὰ πεζὰ πὺν γράφατε, ἔχει τῆς γενικῆς ἀναγνωρίσεως καὶ τεκμηρία της εἶναι τὰ πολλὰ ἑλληνικὰ καὶ ξένα βραβεῖα μὲ τὰ ὁποία σᾶς ἔχουν τιμήσει, καὶ τοῦτο πολὺ πρὶν σᾶς δοθεῖ ἡ εὐπρόσδεκτη εὐκαιρία νὰ ἐπιδιώξετε τὴν εἰσοδὸ σας στὸν Οἶκο αὐτὸν γιὰ τὸν ὁποῖο ἡ μέρα αὐτὴ εἶναι χαρμόσυνη.

Δὲν θέλω νὰ μακρογορήσω καὶ νὰ καταχρασθῶ τῆς ὑπομονῆς τοῦ ἀκροατηρίου σας πὺν βιάζεται νὰ σᾶς ἀκούσει, ἀλλὰ θεωρῶ καθήκον, σήμερα κιόλας, νὰ σᾶς βγάλω ἀπὸ μιὰ πλάνη τὴν ὁποία ἴσως ἔχετε ἤδη ἀρχίσει νὰ ὑποψιάζεσθε. Γινόμενος Ἀκαδημαϊκὸς δὲν ἐγίνατε μόνον Ἀθάνατος ἀλλὰ γίνατε καὶ ἰσοβίτης. Καὶ τὸ λέγω αὐτὸ διότι, γνωρίζοντας τὴν ἰδιοσυγκρασίαν σας, εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ συμβάλλετε ἀποτελεσματικὰ στὸ ἐπιτελούμενον ἔργο τῆς Ἀκαδημίας. Μόνον δυσχέρεια ἐπιλογῆς θὰ συναντήσετετε ἀφοῦ, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς συνεδροὺς τῶν Τάξεων καὶ τῆς Ὀλομελείας, ἔχετε νὰ προσφέρετε τὶς γνώσεις σας, τὴν ὀρθότητα τῆς κρίσεώς σας, τὴν πνευματικὴν σας εὐθύτητα, σὶς πολλές ἐπιτροπὰς πὺν ὑπάρχουν, ἀλλὰ ἰδίως στὰ πολλὰ κέντρα τῆς Ἀκαδημίας, Λεξικογραφίας, Μεσαιωνικοῦ καὶ Νέου Ἑλληνισμοῦ, Ἱστορίας τοῦ Νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ, Νεολογισμῶν, τὰ ὁποῖα, μεταξὺ πολλῶν ἄλλων, εἶναι ἰσάριθμες κυψέλες τῆς Ἀκαδημίας, πὺν ἐργάζονται ἀθόρυβα, συγκεντρώνουν στοιχεῖα, ἐρευνοῦν, μελετοῦν θέματα, παρέχουν ὑπηρεσίαις σὲ ὀργανισμοὺς καὶ ἐπιστήμονες καὶ ἐκδίδουν ἐπιμελημένα ἔργα, μικρὰ δυστυχῶς κατὰ τὸν ἀριθμὸ ἐπειδὴ ὁ Οἶκος αὐτός, ὡς μὴ ἔδει, ἦταν μέχρι χθὲς πένης.

Ἦδη, ὅμως ἡ Πολιτεία ἀπεφάσισε νὰ ἐνισχύσει σημαντικότερα τὸ ἔργο τῆς Ἀκαδημίας καὶ τὸ γεγονὸς συμπίπτει μὲ τὴν εἴσοδόν σας στὸν Οἶκον αὐτόν. Τὴν σύμπτωση αὐτὴν τὴν θεωρῶ καλὸν οἶκον γιὰ ὅλους μας.

Αὐτὰ τὰ ὀλίγα, γιὰ τὰ ἔργα τῆς Ἀκαδημίας, στὰ ὁποῖα καλεῖσθε καὶ σεῖς νὰ μετὰσχετε, ἤθελα νὰ πῶ προτοῦ σᾶς εὐχηθῶ, Κύριε Συνάδελφε, τὸ καλῶς δρῖσατε μετὰξὺ μας.